

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

Član 1.

U Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - ispravka, 108/13, 142/14 i 68/15 - dr. zakon), u članu 2. tačka 8) reči: „javna preduzeća, fondovi i direkcije osnovani od strane lokalne vlasti koji se finansiraju iz javnih prihoda čija je namena utvrđena posebnim zakonom;” brišu se.

U tački 14) reči: „pojedini javni prihodi mogu se, u skladu sa zakonom, u celini ili delimično, iskazati kao namenski prihodi;” brišu se.

Tačka 15) menja se i glasi:

„15) **Namenski prihodi i primanja** su javni prihodi, odnosno primanja čije je korišćenje i namena utvrđena ugovorom o donaciji, kreditu, odnosno zajmu, kao i sredstva samodoprinosa čija se namena utvrđuje odlukom jedinice lokalne samouprave;”.

Posle tačke 58b) dodaje se tačka 58v), koja glasi:

„58v) **Rodno odgovorno budžetiranje** predstavlja uvođenje principa rodne ravnopravnosti u budžetski proces, što podrazumeva rodnu analizu budžeta i restrukturiranje prihoda i rashoda sa ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti;”.

Član 2.

U članu 4. stav 1. tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 4), koja glasi:

„4) alokacijsku efektivnost koja podrazumeva raspoređivanje sredstava budžeta u skladu sa principom rodne ravnopravnosti.”.

Član 3.

U članu 27e stav 34. broj: „2015.” zamenjuje se brojem: „2016.”.

Dodaje se stav 43, koji glasi:

„Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2016. godini penzije se mogu povećati za 1,25%, kao i plate zaposlenih u:

- Ministarstvu unutrašnjih poslova i Ministarstvu odbrane za 2%;
- ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja i učeničkog standarda za 4%;
- ustanovama visokog i višeg obrazovanja i studentskog standarda za 2%;
- predškolskim ustanovama za 4%;
- ustanovama socijalne i zdravstvene zaštite za 3%.”.

Član 4.

U članu 28. posle stava 5. dodaje se novi stav 6, koji glasi:

„Prilikom pripreme programskog modela budžeta definišu se rodni indikatori učinka, ishoda i rezultata, kojima se prikazuju planirani očekivani doprinos programa, programske aktivnosti ili projekta ostvarivanju rodne ravnopravnosti.”.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.

Član 5.

U članu 35. stav 2. tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 7), koja glasi:

„7) način na koji će korisnici u obrazloženju predloga finansijskog plana iskazati rodnu analizu rashoda i izdataka.”.

Član 6.

U članu 37. stav 2. tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 3), koja glasi:

„3) rodnu analizu rashoda i izdataka.”.

Član 7.

U članu 40. stav 2. tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 7), koja glasi:

„7) način na koji će se u obrazloženju iskazati rodna analiza budžeta lokalne vlasti.”.

Član 8.

U članu 54. posle stava 7. dodaju se novi st. 8. i 9, koji glase:

„Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na preuzimanje obaveza radi podsticanja investicija u privredi u skladu sa zakonom koji uređuje ulaganja i zakonom koji uređuje opšte uslove i postupak kontrole državne pomoći, u okviru obima sredstva iskazanog za tekuću i naredne dve budžetske godine u opštem delu budžeta za tekuću godinu, uključujući i potrebna sredstva nakon tri fiskalne godine.

Na zaključivanje ugovora iz stava 8. ovog člana saglasnost daje Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove privrede.”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 10.

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 11, reči: „st. 1-8.” zamenjuju se rečima: „st. 1-10.”.

Član 9.

U članu 54a stav 3. posle reči: „ocene” dodaju se zapeta i reči: „kao i praćenje sprovođenja i izveštavanje o realizaciji”.

Član 10.

U članu 61. stav 9. posle reči: „smanjenje aproprijacije” dodaju se reči: „putem preusmeravanja”.

U stavu 10. posle reči: „promene aproprijacije” dodaju se reči: „putem preusmeravanja”.

Stav 14. menja se i glasi:

„Ukupan iznos preusmeravanja iz stava 13. ovog člana zakona, počev od budžeta Republike Srbije za 2015. godinu, ne može biti veći od iznosa razlike između maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom i budžetom odobrenih sredstava tekuće budžetske rezerve.”.

Član 11.

U članu 65. tačka 2) reči: „namenskih prihoda budžeta” zamenjuju se rečju: „donacija”.

Član 12.

U članu 69. stav 3. reči: „do 2%” zamenjuju se rečima: „do 2,5%”.

Član 13.

U članu 93. tačka 12) menja se i glasi:

„12) prikuplja podatke o preuzetim novčanim obavezama od subjekata javnog sektora u komercijalnim transakcijama, u smislu zakona kojim se uređuju rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, koje oni dostavljaju kroz informacioni sistem Uprave za trezor i na osnovu tih podataka, Ministarstvu - Odeljenju za budžetsku inspekciju, radi vršenja nadzora, dostavlja izveštaje sa podacima o neizmirenim obavezama korisnika javnih sredstava čiji se računi vode u pripadajućem konsolidovanom računu trezora i obezbeđuje preuzimanje podataka o neizmirenim obavezama javnih preduzeća iz informacionog sistema Uprave za trezor;”.

Član 14.

U članu 43. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 73/10, 93/12 i 142/14), reči: „za 2015. godinu” zamenjuju se rečima: „za 2016. godinu”.

Član 15.

U članu 47. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 93/12, 62/13 i 63/13 - ispravka), reči: „1. januara 2015. godine, ukoliko” zamenjuju se rečju: „kad”.

Član 16.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na rodno odgovorno budžetiranje primenjivaće se postupnim uvođenjem za pojedine korisnike budžetskih sredstava, a u celini do donošenja budžeta Republike Srbije i budžeta lokalnih vlasti za 2020. godinu.

Član 17.

Jedinice lokalne samouprave su dužne da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade odluke o budžetu sa članom 1. stav 1. ovog zakona.

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 11, 15, 16. i 17. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom, finansijsku reviziju javnih sredstava, nadležnost i rad republičkih organa, kao i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Imajući u vidu da je u 2015. godini definitivno napušten linijski model budžetiranja, shodno članu 112. Zakona o budžetskom sistemu, ovim zakonom stvoriće se uslovi za unapređenje programske strukture budžeta, pre svega kroz uvođenje rodno odgovornog budžetiranja na svim nivoima vlasti.

Naime, Republika Srbija je posvećena kontinuiranom podizanju kvaliteta upravljanja javnim finansijama koje efektivno odgovaraju na potrebe svih njenih građana bez obzira na pol.

Rodno odgovorno budžetiranje doprinosi poboljšanju efektivnosti i transparentnosti budžeta i programa i omogućava bolji uvid u koristi koje žene i muškarci imaju od budžetskih politika.

Rodno odgovorno budžetiranje je primena rodne ravnopravnosti u budžetskom procesu. Ono podrazumeva uključivanje rodne ravnopravnosti u sve budžetske procese i restrukturiranje prihoda i rashoda sa ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti. To podrazumeva da se u budžetskom procesu uzmu u obzir potrebe i prioriteta žena i muškaraca, kao i različitih grupa žena i muškaraca, imajući u vidu različite uloge koje oni/one imaju u porodici, na radnom mestu i u društvu uopšte.

Na ovaj način se čine vidljivim mesta gde je distribucija državnog budžeta rodno nepravična. Cilj je da prioriteta žena imaju istu težinu kao i prioriteta muškaraca. Na ovaj način se sredstva za javne troškove bolje usmeravaju i efikasnije raspoređuju uz obezbeđivanje rodne ravnopravnosti.

S obzirom da su u 2015. godini mere fiskalne konsolidacije, koje je preduzela Vlada u prethodnom periodu sa ciljem očuvanja stabilnosti javnih finansija, dale bolji rezultat od očekivanog, ocenjeno je opravdanim i ekonomski održivim da se u 2016. godini povećaju penzije i plate zaposlenima u delu javnog sektora.

S druge strane, ovim zakonom predlaže se produženje važenja privremenog režima zabrane zapošljavanja kod korisnika javnih sredstava bez saglasnosti tela Vlade do kraja 2016. godine, s obzirom da je ocenjeno opravdanim očuvanje ovog mehanizma, posebno u kontekstu primene Zakona o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru.

Pored navedenog izmenjene su odredbe koje se odnose na namenske javne prihode, s obzirom da su tehnički nesprovodive u kontekstu izmena Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, broj 93/12).

Naime, do donošenja tog zakona, kao i rebalansa budžeta Republike Srbije za 2012. godinu, direktni budžetski korisnici su mogli da planiraju „izdatke iz dodatnih prihoda” (izvor 04 - Sopstveni prihodi budžetskih korisnika, na kojem su se iskazivali i namenski javni prihodi) u posebnom delu zakona o budžetu Republike Srbije, u posebnoj koloni. U slučaju da su direktni budžetski korisnici ostvarili dodatne prihode u iznosu većem od iznosa iskazanog u toj koloni, mogli su da koriste sredstva ostvarena iz tih dodatnih prihoda do nivoa do koga su ta sredstva i ostvarena, i to za

namene utvrđene zakonom, kao i da neutrošena sredstva u tekućoj godini prenesu u narednu godinu.

S obzirom da su izmenama Zakona o budžetskom sistemu 2012. godine ovi prihodi budžetskih korisnika uključeni u opšti prihod budžeta (izvor 01), u cilju obezbeđenja efikasnog finansijskog planiranja i upravljanje javnim finansijama, kao i kontrole trošenja svih novčanih sredstava korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, čime je ispoštovano ustavno načelo bruto principa (član 92. Ustava Republike Srbije), ne postoji mogućnost prenošenja neutrošenih tih sredstava u narednu godinu.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA U ZAKONU

Članom 1. ovog zakona definiše se pojam rodnog budžetiranja i vrši izmena definicije namenskih javnih prihoda.

Čl. 2, 4, 5, 6. i 7. ovog zakona vrši se dopuna postojećih odredaba Zakona u cilju obezbeđenja uslova za uvođenje rodno odgovornog budžetiranja u budžetski proces na svim nivoima vlasti.

Članom 3. ovog zakona omogućava se povećanje penzija i plata u delu javnog sektora u 2016. godini s obzirom da su u 2015. godini mere fiskalne konsolidacije, koje je preduzela Vlada u prethodnom periodu sa ciljem očuvanja stabilnosti javnih finansija, dale bolji rezultat od očekivanog, tako da fiskalni prostor dozvoljava odstupanje od posebnog fiskalnog pravila koje uređuje kretanje plata i penzija.

Pored navedenog, ovim članom produženo je važenje zabrane zapošljavanja kod korisnika javnih sredstava, s obzirom da je ocenjeno opravdanim očuvanje mehanizma kontrolisanog zapošljavanja u javnom sektoru, posebno u kontekstu primene Zakona o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru.

Članom 8. ovog zakona vrši se dopuna člana 54. Zakona, uvođenjem izuzetka za preuzimanje obaveza vezanih za investiciona ulaganja u privredu, s obzirom da se ovi ugovori, po pravilu, zaključuju na više godina.

Članom 9. ovog zakona vrši dopuna člana 54a, s obzirom da je ocenjeno da akt Vlade čija je izrada u toku treba da uredi i praćenje sprovođenja i izveštavanje o realizaciji kapitalnih projekata.

Članom 10. ovog zakona vrši se preciziranje pojedinih odredaba člana 61. Zakona, koje uređuju promene u aproprijacijama u toku godine, kako bi se otklonile nedoumice koje su se javljale u primeni ovog člana.

Takođe, predlaže se da ukupan mogući prostor preusmeravanja u toku godine, počev od budžeta Republike Srbije za 2015. godinu, bude veći, čime se omogućava fleksibilniji način preusmeravanja u okolnostima programskog načina planiranja budžeta.

Članom 11. ovog zakona vrši se izmena člana 65. Zakona, što je posledica predložene izmene u članu 1. ovog zakona, u delu koji se odnosi na definiciju namenskih javnih prihoda.

Članom 12. ovog zakona definisano je da se tekuća budžetska rezerva može opredeliti najviše do 2,5% ukupnih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za budžetsku godinu.

Članom 13. ovog zakona vrši se usklađivanje sa Zakonom o izmenama i dopuni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 68/15), u delu koji se odnosi na delokrug Uprave za trezor.

Članom 14. ovog zakona predlaže se produžetak roka iz člana 43. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 73/10, 93/12 i 142/14), s obzirom da je za primenu člana 29. tog zakona neophodno zauzeti stav u vezi sa računovodstvenom osnovom za vođenje

budžetskog računovodstva (gotovinska, obračunska ili modifikovana), zatim u vezi načina evidentiranja i iskazivanja imovine, računovodstvenih politika i sl, kao i iznaći rešenje za prevazilaženje problema u vezi sa izveštavanjem o programskom budžetu koji je uveden 2015. godine u svim nivoima vlasti.

Članom 15. ovog zakona odlaže se ukidanje sopstvenih prihoda indirektnih budžetskih korisnika dok se za to ne stvore tehnički uslovi.

Članom 16. ovog zakona definisan je rok za uvođenje rodnog budžetiranja u budžetski proces na svim nivoima vlasti.

Članom 17. ovog zakona definisan je prelazni rok za usklađivanje odluka o budžetu jedinica lokalne samouprave sa predloženim zakonskim rešenjem u članu 1. ovog zakona, kako bi se otklonile nepravilnosti prilikom iskazivanja indirektnih budžetskih korisnika u aktima u budžetu, što je bila praksa u prethodnim godinama.

Članom 18. ovog zakona propisuje se njegovo stupanje na snagu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Ukupan procenjeni finansijski efekat povećanja plata i penzija na budžet Republike Srbije i finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja u 2016. godine iznosi oko 11,8 mlrd dinara.

S druge strane, u 2016. godini ostvariće će značajne uštede u budžetu Republike Srbije i odlukama u budžetu lokalnih vlasti kroz sprovođenje racionalizacije u skladu sa Zakonom o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 - prečišćen tekst), kako bi se stekli uslovi za primenu predloženih zakonskih rešenja u zakonu o budžetu Republike Srbije za 2016. godinu, kao i u odlukama o budžetu lokalne vlasti za 2016. godinu.

VI. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Naročito opravdani razlozi za ranije stupanje na snagu ovog zakona, u smislu člana 196. stav 4. Ustava Republike Srbije, sastoje se u potrebi da se predložena rešenja primene u zakonu o budžetu Republike Srbije za 2016. godinu i odlukama o budžetu lokalne vlasti za 2016 godinu.

VII. PREGLED ODREDBA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Definicije

Član 2.

Definicije koje se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) Zakon o budžetu Republike Srbije jeste zakon kojim se procenjuju prihodi i primanja, te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine), a donosi ga Narodna skupština; sadrži i odredbe bitne za izvršenje tog zakona; u slučaju kad se budžet donosi za tri godine prihodi i primanja, rashodi i izdaci iskazuju se za svaku godinu posebno;

- 2) Odluka o budžetu jeste odluka kojom se procenjuju prihodi i primanja, te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine), a donosi ga skupština autonomne pokrajine, odnosno skupština opštine, odnosno grada ili grada Beograda (u daljem tekstu: skupština lokalne vlasti); sadrži i odredbe bitne za izvršenje te odluke; u slučaju kad se budžet donosi za tri godine prihodi i primanja, rashodi i izdaci iskazuju se za svaku godinu posebno;
- 3) Finansijski plan jeste akt direktnog ili indirektnog korisnika budžetskih sredstava, kao i akt organizacije za obavezno socijalno osiguranje, koji uključuje i finansijske planove indirektnih korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, izrađen na osnovu uputstva za pripremu budžeta, u skladu sa smernicama za izradu srednjoročnih planova i projekcijama srednjoročnog okvira rashoda predviđenih Fiskalnom strategijom, koji sadrži procenu obima prihoda i primanja i obim rashoda i izdataka za period od jedne ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine);
- 4) Javna sredstva su sredstva na raspolaganju i pod kontrolom Republike Srbije, lokalne vlasti i organizacija za obavezno socijalno osiguranje;
- 5) Korisnici javnih sredstava su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i javna preduzeća osnovana od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, pravna lica nad kojima Republika Srbija, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i javne agencije i organizacije na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama;
- 6) Korisnici budžetskih sredstava su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti;
- 7) Direktni korisnici budžetskih sredstava su organi i organizacije Republike Srbije, odnosno organi i službe lokalne vlasti;
- 8) Indirektni korisnici budžetskih sredstava jesu: pravosudni organi, budžetski fondovi; mesne zajednice; ~~javna preduzeća, fondovi i direkcije osnovani od strane lokalne vlasti koji se finansiraju iz javnih prihoda čija je namena utvrđena posebnim zakonom~~; ustanove osnovane od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja;
- 9) Korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje su organizacije za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (zdravstvene i apotekarske ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno lokalna vlast);
- 10) Vanbudžetski fondovi obuhvataju pravna lica osnovana zakonom koja se finansiraju iz specifičnih poreza, namenskih doprinosa i neporeskih prihoda;
- 11) Centralni nivo države obuhvata sve subjekte koji su odgovorni za pružanje, pretežno, netržišnih usluga i preraspodelu dohotka i bogatstva na nivou zemlje kao celine; obuhvata budžet Republike Srbije i vanbudžetske fondove, uključujući i fondove socijalnog osiguranja;
- 12) Opšti nivo države obuhvata sve subjekte koji su odgovorni za pružanje, pretežno, netržišnih usluga i preraspodelu dohotka i bogatstva na svim nivoima države; obuhvata budžet Republike Srbije, budžete lokalnih vlasti, vanbudžetske fondove, uključujući i fondove socijalnog osiguranja na svim nivoima vlasti, kao i netržišne i neprofitne institucije koje su kontrolisane i finansirane od strane države na svim nivoima vlasti;
- 13) Javni sektor je deo nacionalne ekonomije koji obuhvata opšti nivo države, kao i nefinansijska preduzeća pod kontrolom države (javna preduzeća) koja se primarno bave komercijalnim aktivnostima;

14) Javni prihodi su svi prihodi ostvareni obaveznim plaćanjima poreskih obveznika, pravnih i fizičkih lica koja koriste određeno javno dobro ili javnu uslugu, kao i svi drugi prihodi koje ostvaruju korisnici budžetskih sredstava i sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje; ~~pojedini javni prihodi mogu se, u skladu sa zakonom, u celini ili delimično, iskazati kao namenski prihodi;~~

14a) Opšti prihodi budžeta su prihodi kojima se finansira javna potrošnja i koji nemaju prethodno utvrđenu namenu;

15) ~~Namenski prihodi su javni prihodi čije je korišćenje i namena utvrđena zakonom~~ **NAMENSKI PRIHODI I PRIMANJA SU JAVNI PRIHODI, ODNOSNO PRIMANJA ČIJE JE KORIŠĆENJE I NAMENA UTVRĐENA UGOVOROM O DONACIJI, KREDITU, ODNOSNO ZAJMU, KAO I SREDSTVA SAMODOPRINOSA ČIJA SE NAMENA UTVRĐUJE ODLUKOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE;**

16) brisana („Službeni glasnik RS”, br. 93/12)

17) Poreski prihodi su vrsta javnih prihoda koje država prikuplja obaveznim plaćanjima poreskih obveznika bez obaveze izvršenja specijalne usluge zauzvrat;

18) Neporeski prihodi su vrsta javnih prihoda koji se naplaćuju pravnim ili fizičkim licima za korišćenje javnih dobara (naknade), pružanje određene javne usluge (takse), zbog kršenja ugovornih ili zakonskih odredbi (penali i kazne) kao i prihodi koji se ostvare upotrebom javnih sredstava;

18a) Javna dobra su prirodna bogatstva čije je korišćenje uređeno posebnim zakonom, kao i dobra koja su posebnim zakonom utvrđena kao dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi;

18b) Javne usluge su sve usluge koje su korisnici javnih sredstava u skladu sa zakonom obavezni da pružaju pravnim i fizičkim licima;

19) Primanja države su sredstva koja država ostvaruje prodajom nefinansijske i finansijske imovine i zaduživanjem;

20) Javni rashodi su rashodi za robe, usluge i druga davanja koje država obezbeđuje bez direktne i neposredne nadoknade;

21) Izdaci države su izdaci države za nabavku nefinansijske i finansijske imovine i otplatu kredita;

21a) Kapitalni projekti su projekti izgradnje i kapitalnog održavanja zgrada i građevinskih objekata infrastrukture od interesa za Republiku Srbiju, odnosno lokalnu vlast, uključujući usluge projektnog planiranja koje su sastavni deo projekta, obezbeđivanje zemljišta za izgradnju, kao i projekti koji podrazumevaju ulaganja u opremu, mašine i drugu nefinansijsku imovinu, a u funkciji su javnog interesa;

22) Poreski rashodi su olakšice i oslobođenja od standardne poreske strukture, koji umanjuju iznos naplaćenih prihoda i koji se mogu uvoditi samo zakonima kojima se uvodi odgovarajući porez;

23) Budžet je sveobuhvatan plan prihoda i primanja i plan rashoda i izdataka, organizovan u dva odvojena računa: a) račun prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine i b) račun finansiranja; budžet je osnovni dokument ekonomske politike Vlade;

24) Budžetski suficit, odnosno deficit je razlika između ukupnog iznosa prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i ukupnog iznosa rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine;

25) Ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit je budžetski suficit, odnosno budžetski deficit korigovan za transakcije u imovini i obavezama koje su izvršene u cilju sprovođenja javnih politika; primanja ostvarena privatizacijom imaju tretman finansijske

imovine i uključuju se u račun finansiranja; subvencije date u formi kredita, ili nabavke finansijske imovine smatraju se rashodima;

25a) Fiskalna politika predstavlja odluke koje donose ili radnje koje sprovode organi vlasti u vezi sa javnim prihodima i primanjima i rashodima i izdacima i akumulacijom javne imovine i obaveza sa ciljem uticanja na privredna kretanja i ostvarivanje ciljeva fiskalne politike;

25b) Ciljevi fiskalne politike označavaju precizne numerički iskazane ciljne vrednosti glavnih fiskalnih agregata koje Vlada nastoji da ostvari u budžetu;

25v) Anticiklična fiskalna politika podrazumeva da je fiskalni deficit veći od ciljnog u godinama kada je stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (u daljem tekstu: BDP) manja od potencijalne, dok je u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, fiskalni deficit manji od ciljnog ili se ostvaruje suficit;

25g) Potencijalna stopa rasta BDP je najveća stopa rasta koja može biti dostignuta u određenom periodu, bez povećanja stope inflacije;

25d) Fiskalni principi označavaju principe odgovornog fiskalnog upravljanja;

25đ) Fiskalne procedure sadrže izradu, podnošenje i objavljivanje izveštaja, prognoza, ocena i saopštenja propisanih ovim zakonom;

25e) Fiskalni rizici su kratkoročna i srednjoročna odstupanja fiskalnih promenljivih u odnosu na vrednosti koje su predviđene u budžetu, finansijskim ili drugim izveštajima ili projekcijama javnih finansija;

25ž) Fiskalna pravila predstavljaju postavljanje ograničenja na fiskalnu politiku, kako bi se ojačala budžetska disciplina, poboljšala koordinacija između različitih nivoa vlasti i smanjila nesigurnost kada je u pitanju buduća fiskalna politika;

25z) Fiskalni savet je nezavisan organ koji se obrazuje sa ciljem da unapredi kulturu fiskalne odgovornosti u Republici Srbiji, i to nezavisnom analizom fiskalne politike i podsticanjem stručnih rasprava o fiskalnoj politici;

25i) Fiskalna strategija je dokument u kome se navode ciljevi fiskalne politike Vlade i daje ocena održivosti fiskalne politike, koji Vlada podnosi Narodnoj skupštini;

25j) Fiskalna održivost označava mogućnost sprovođenja date fiskalne politike u dužem vremenskom periodu, bez značajnijih promena u poreskoj politici ili rashodima i izdacima;

25k) Izveštaj o ostvarenom napretku je dodatak Fiskalnoj strategiji koji sadrži ostvarene rezultate predviđene fiskalne politike u Fiskalnoj strategiji koji je usvojen u prethodnoj fiskalnoj godini;

26) Konsolidacija je iskazivanje prihoda i primanja i rashoda i izdataka više međusobno povezanih budžeta i vanbudžetskih fondova, kao da se radi o jedinstvenom subjektu; da bi se izbeglo dvostruko računanje, konsolidacijom se isključuju međusobni transferi između istih, kao i između različitih nivoa vlasti;

27) Konsolidovani budžet centralne države je budžet nakon isključivanja međusobnih transfera između različitih subjekata na centralnom nivou vlasti, kako bi se izbeglo dvostruko računanje, pri čemu se principi za utvrđivanje rezultata za budžet Republike Srbije primenjuju i na konsolidovani budžet centralne države;

28) Konsolidovani budžet opšte države je budžet nakon isključivanja međusobnih transfera između različitih subjekata na istom nivou vlasti, kao i između različitih nivoa vlasti, pri čemu se principi za utvrđivanje rezultata za budžet Republike Srbije primenjuju i na konsolidovani budžet opšte države; ovo je realni indikator finansijske pozicije države, prihoda, rashoda i zaduženosti;

29) Konsolidovani bilans grada, odnosno grada Beograda je bilans ukupnih prihoda i primanja i ukupnih rashoda i izdataka budžeta grada, odnosno grada Beograda i

budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji donosi nadležni organ grada, odnosno grada Beograda i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o budžetu grada, odnosno grada Beograda;

30) Rebalans budžeta je promena zakona o budžetu Republike Srbije, odnosno odluke o budžetu lokalne vlasti u toku budžetske godine, kojom se menja, odnosno dopunjuje budžet, a rebalans finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje promena finansijskog plana kojom se u toku budžetske godine, menja, odnosno dopunjuje finansijski plan;

31) Aproprijacija je od strane Narodne skupštine, odnosno skupštine lokalne vlasti, zakonom o budžetu Republike Srbije, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti, dato ovlašćenje Vladi, odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti, za trošenje javnih sredstava do određenog iznosa i za određene namene za budžetsku godinu, odnosno iznos sredstava utvrđen u finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje za određene namene; stalna aproprijacija je aproprijacija u budžetu kojom se obavezno utvrđuju sredstva na ime otplate duga i datih garancija; aproprijacije za indirektno korisnike budžetskih sredstava se iskazuju zbirno po vrstama indirektnih korisnika i namenama sredstava u okviru razdela direktnog korisnika koji je, u budžetskom smislu, odgovoran za te indirektno korisnike budžetskih sredstava;

32) Račun finansiranja obuhvata primanja od prodaje finansijske imovine i zaduživanja, te izdatke za nabavku finansijske imovine i za otplatu kredita i zajmova;

33) Finansijska imovina obuhvata novčana sredstva, potraživanja, akcije i udele u kapitalu pravnih lica, hartije od vrednosti i druga ulaganja u pravna lica;

34) Zaduživanje predstavlja ugovaranje kredita, odnosno izdavanje hartija od vrednosti, u skladu sa posebnim zakonom;

35) Državna garancija je instrument osiguranja kojim Republika Srbija garantuje ispunjenje obaveza za koje se daje garancija;

36) Zaduživanje zbog tekuće likvidnosti predstavlja ugovaranje kratkoročnih kredita, odnosno emitovanje kratkoročnih državnih hartija od vrednosti za finansiranje privremene nelikvidnosti budžeta, nastale usled neuravnoteženih kretanja u prihodima i rashodima i izdacima tokom izvršenja budžeta;

37) Preuzimanje obaveza predstavlja angažovanje sredstava od strane korisnika budžetskih sredstava po osnovu pravnog akta, za koje se, u momentu angažovanja, očekuje da predstavljaju gotovinski trošak, neposredno ili u budućnosti;

38) Plaćanja označavaju sve transakcije koje imaju za rezultat smanjenje stanja finansijskih sredstava na računima;

39) Sistem konsolidovanog računa trezora je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava konsolidovanih računa trezora Republike Srbije i trezora lokalne vlasti, preko kojeg se vrše plaćanja između korisnika budžetskih sredstava, sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora, s jedne strane i subjekata koji nisu obuhvaćeni sistemom konsolidovanog računa trezora, s druge strane, obračunavaju međubankarska plaćanja i vodi kod Narodne banke Srbije;

40) Konsolidovani račun trezora Republike Srbije je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, a koji se otvara Republici Srbiji i vodi u Upravi za trezor;

41) Konsolidovani račun trezora lokalne vlasti je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava pripadajućih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti i drugih korisnika javnih

sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, a koji se otvara lokalnoj vlasti i vodi u Upravi za trezor;

42) Glavna knjiga trezora je poslovna knjiga skupa svih računa koja se vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva, u kojoj se sistematski obuhvataju stanja i evidentiraju sve promene na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima;

43) brisana („Službeni glasnik RS”, broj 73/10)

44) Transferna sredstva su sredstva koja se iz budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalne vlasti prenose budžetu na drugom nivou vlasti, budžetu na istom nivou vlasti i organizacijama za obavezno socijalno osiguranje, kao i između organizacija za obavezno socijalno osiguranje za doprinose za osiguranje;

45) Donacija je namenski bespovratan prihod, koji se ostvaruje na osnovu pisanog ugovora između davaoca i primaoca donacije;

46) Finansijska pomoć Evropske unije su sredstva Evropske unije koja se koriste za namene i sprovode prema pravilima utvrđenim sporazumima između Republike Srbije i Evropske unije;

47) Finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije je finansijsko učešće Republike Srbije u sprovođenju programa finansijske pomoći Evropske unije koje se može obezbediti iz različitih izvora finansiranja;

48) Državna pomoć je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, kojim se korisniku državne pomoći, na selektivan način, omogućava povoljniji položaj na tržištu u odnosu na konkurente, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu;

49) Podračun je evidencioni račun korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, odnosno transakcioni račun drugih korisnika javnih sredstava, i to dinarskih i deviznih sredstava, koji se otvara u okviru pripadajućeg konsolidovanog računa trezora, a vodi se u Upravi za trezor;

50) Sistem upravljanja javnim finansijama predstavlja skup aktivnosti i postupaka usmerenih na uspostavljanje finansijskog jedinstva u evidentiranju prihoda i primanja i rashoda i izdataka i izvršavanju rashoda i izdataka korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, čime se obezbeđuju integritet budžetskog sistema i budžetski ciljevi;

50a) Sistem upravljanja javnim sredstvima predstavlja skup aktivnosti i postupaka usmerenih na jedinstveno planiranje, raspolaganje, evidentiranje i izveštavanje o javnim sredstvima, koja koriste i kojima raspoložu korisnici javnih sredstava;

51) Sistem izvršenja budžeta, kao deo sistema upravljanja javnim finansijama, obuhvata procese i postupke koji se sprovode elektronskom komunikacijom sa Upravom za trezor, a kojima se izvršavaju rashodi i izdaci korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, utvrđeni zakonom o budžetu, odnosno odlukom o budžetu, kao i rashodi i izdaci tih korisnika u periodu privremenog finansiranja;

51a) Upravljačka odgovornost je obaveza rukovodilaca svih nivoa kod korisnika javnih sredstava da sve poslove obavljaju zakonito, poštujući principe ekonomičnosti, efektivnosti, efikasnosti i javnosti, kao i da za svoje odluke, postupke i rezultate odgovaraju onome koji ih je imenovao ili im preneo odgovornost;

51b) Interna finansijska kontrola u javnom sektoru je sveobuhvatni sistem mera za upravljanje i kontrolu javnih prihoda, rashoda, imovine i obaveza, koji uspostavlja Vlada kroz organizacije javnog sektora sa ciljem da su upravljanje i kontrola javnih sredstava, uključujući i strane fondove, u skladu sa propisima, budžetom, i principima dobrog finansijskog upravljanja, odnosno efikasnosti, efektivnosti, ekonomičnosti i otvorenosti;

51v) Finansijsko upravljanje i kontrola je sistem politika, procedura i aktivnosti koje uspostavlja, održava i redovno ažurira rukovodilac organizacije, a kojim se upravljajući

rizicima obezbeđuje uveravanje u razumnoj meri da će se ciljevi organizacije ostvariti na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način;

51g) Interna revizija je aktivnost koja pruža nezavisno objektivno uveravanje i savetodavna aktivnost, sa svrhom da doprinese unapređenju poslovanja organizacije; pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve, tako što sistematično i disciplinovano procenjuje i vrednuje upravljanje rizicima, kontrole i upravljanje organizacijom;

52) Zakon o završnom računu budžeta Republike Srbije je akt kojim Narodna skupština za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke, finansijski rezultat budžeta Republike Srbije (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

53) Odluka o završnom računu budžeta lokalne vlasti je akt kojim skupština lokalne vlasti za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke i finansijski rezultat budžeta lokalne vlasti (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

54) Odluka o završnom računu organizacije za obavezno socijalno osiguranje je akt kojim nadležni organ organizacije za obavezno socijalno osiguranje za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke, finansijski rezultat organizacije za obavezno socijalno osiguranje (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

55) Konsolidovani izveštaj grada, odnosno grada Beograda je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta grada, odnosno grada Beograda i završnih računa budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji sastavlja organ nadležan za poslove finansija grada, odnosno grada Beograda i podnosi Upravi za trezor;

56) Konsolidovani izveštaj Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje je konsolidovani izveštaj završnog računa Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i finansijskih izveštaja o izvršenju prihoda i primanja i rashoda i izdataka korisnika sredstava tog fonda, koji sastavlja Republički fond za zdravstveno osiguranje i podnosi Upravi za trezor;

57) Konsolidovani izveštaj Republike Srbije je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta Republike Srbije, završnih računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje, konsolidovanog izveštaja Republičkog fonda za zdravstveno osigur, završnih računa budžeta autonomnih pokrajina, završnih računa budžeta opština i konsolidovanih izveštaja gradova i grada Beograda, koji Vlada dostavlja Narodnoj skupštini radi informisanja;

57a) brisana („Službeni glasnik RS”, broj 68/15)

58) Program je skup mera koje korisnici budžetskih sredstava sprovode u skladu sa svojim ključnim nadležnostima i utvrđenim srednjoročnim ciljevima. Sastoji se od nezavisnih, ali tesno povezanih komponenata - programskih aktivnosti i/ili projekata. Utvrđuje se i sprovodi od strane jednog ili više korisnika budžetskih sredstava i nije vremenski ograničen;

58a) Programska aktivnost je tekuća i kontinuirana delatnost korisnika budžetskih sredstava, koja nije vremenski ograničena. Sprovedenjem programske aktivnosti se postižu ciljevi koji doprinose dostizanju ciljeva programa. Utvrđuje se na osnovu uže definisanih nadležnosti korisnika budžetskih sredstava i mora biti deo programa;

58b) Projekat je vremenski ograničen poslovni poduhvat korisnika budžetskih sredstava čijim sprovedenjem se postižu ciljevi projekta, odnosno programa;

58V) RODNO ODGOVORNO BUDŽETIRANJE PREDSTAVLJA UVOĐENJE PRINCIPA RODNE RAVNOPRAVNOSTI U BUDŽETSKI PROCES, ŠTO PODRAZUMEVA RODNU ANALIZU BUDŽETA I RESTRUKTURIRANJE

PRIHODA I RASHODA SA CILJEM UNAPREĐENJA RODNE RAVNOPRAVNOSTI;

59) Srednjoročni plan je sveobuhvatni plan budžetskog korisnika koji sadrži detaljnu razradu svih programa, projekata i programskih aktivnosti za budžetsku godinu sa projekcijama za naredne dve godine, prema utvrđenim srednjoročnim ciljevima i prioritetima, koji služi i kao osnova za izradu obrazloženja finansijskog plana tog korisnika i izrađuje se u skladu sa uputstvom za pripremu budžeta;

60) Srednjoročni okvir rashoda je sastavni deo Fiskalne strategije, kojim Vlada utvrđuje ukupni obim rashoda budžeta Republike u skladu sa utvrđenim prioritetnim oblastima finansiranja; obezbeđuje sveukupnu fiskalnu disciplinu i transparentnost procesa planiranja budžeta i predstavlja osnov za definisanje srednjoročnih obima za planiranje i izradu finansijskih planova budžetskih korisnika.

Budžetski ciljevi

Član 4.

(1) Budžetski sistem treba da ostvari sledeće ciljeve, i to:

1) ukupnu fiskalnu održivost i kontrolu, koja podrazumeva sprovođenje politika bez značajnih izmena u konsolidovanom bilansu sektora države, uz sveobuhvatnu kontrolu ukupnih budžetskih sredstava, kroz uspostavljanje ograničenja na rashode i izdatke koji su zagaranтовани zakonom, kako na ukupnom nivou, tako i na nivou korisnika budžetskih sredstava;

2) alokacijsku efikasnost koja podrazumeva mogućnost uspostavljanja prioriteta unutar budžeta, raspoređivanje sredstava u skladu sa prioritetima Vlade unutar budžeta, kao i mogućnost prebacivanja sredstava sa starih na nove ili sa manje produktivnih na više produktivne prioritete;

3) tehničku ili operativnu efikasnost koja podrazumeva korišćenje budžetskih sredstava i mogućnost njihove primene sa što nižim troškovima;

4) ALOKACIJSKU EFEKTIVNOST KOJA PODRAZUMEVA RASPOREĐIVANJE SREDSTAVA BUDŽETA U SKLADU SA PRINCIPOM RODNE RAVNOPRAVNOSTI.

(2) Budžetski sistem obezbeđuje sveobuhvatne, relevantne i pouzdane informacije o radu Vlade.

(3) Prioritetni budžetski ciljevi u pripremi i izvršenju budžeta su i makroekonomska stabilnost, niska inflacija, ekonomski razvoj, podsticanje regionalnog razvoja i smanjenje finansijskog rizika Republike Srbije.

(4) Prilikom pripreme i izvršenja budžeta moraju se poštovati principi efikasnosti, ekonomičnosti, efektivnosti, javnosti, potpunosti, tačnosti i jedinstvene budžetske klasifikacije.

Fiskalna pravila

Član 27e

(1) Fiskalna pravila odnose se na opšti nivo države i ona mogu biti opšta i posebna.

(2) Opštim fiskalnim pravilima određuje se ciljni srednjoročni fiskalni deficit, kao i maksimalni odnos duga prema BDP sa ciljem da se obezbedi dugoročna održivost fiskalne politike u Republici Srbiji.

(3) Posebna fiskalna pravila određuju kretanje plata i penzija, kao i način obuhvata javnih investicija pri računanju fiskalnog deficita i javnih rashoda i izdataka u periodu od 2011. do 2016. godine.

(4) Opšta fiskalna pravila su:

1) ciljni godišnji fiskalni deficit iznosiće u srednjem roku 1% BDP;

2) dug opšteg nivoa države, ne uključujući obaveze po osnovu restitucije, neće biti veći od 45% BDP.

(5) Fiskalni deficit će biti manji od ciljnog ili će se ostvarivati fiskalni suficit u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, dok će se u godinama kada je stopa rasta manja od potencijalne, ostvarivati fiskalni deficit koji je veći od ciljnog deficita.

(6) Da bi se obezbedilo da stvarni fiskalni deficit u srednjem roku bude jednak ciljnom, a da se istovremeno omogući realizacija anticiklične fiskalne politike, primeniće se sledeća formula za određivanje gornje granice fiskalnog deficita u godini t:

$$d_t = d_{t-1} - a(d_{t-1} - d^*) - b(g_t - g^*)$$

gde su sa d_t i d_{t-1} označeni deficiti u godinama t i t-1, d^* je ciljni fiskalni deficit koji je određen na nivou od 1% BDP, g_t je realna stopa rasta BDP u godini t, a g^* je potencijalna srednjoročna realna stopa rasta BDP.

(7) Deficit u formuli je izražen u procentima od BDP, dok su stope rasta BDP izražene u procentima.

(8) Koeficijent prilagođavanja a pokazuje brzinu kojom se stvarni deficit približava ciljnom deficitu, a koeficijent b pokazuje koliko fiskalni deficit u godini t odstupa od ciljnog deficita usled odstupanja stope rasta BDP u godini t od potencijalne stope rasta BDP.

(9) U periodu od 2011. do 2014. godine numerička vrednost koeficijenata je određena na nivou $a=0,3$ i $b=0,4$ dok je potencijalna stopa rasta BDP, $g^*=4\%$.

(10) Počev od 2015. godine numeričku vrednost koeficijenata a i b, kao i potencijalnu stopu rasta BDP određiće Fiskalni savet i ona će važiti u periodu koji ne može biti kraći od tri godine.

(11) Dug opšteg nivoa države obuhvata direktni dug opšteg nivoa države i izdate garancije opšteg nivoa države (indirektni dug), prema domaćim i stranim poveriocima.

(12) Ukoliko dug opšteg nivoa države, bez duga po osnovu restitucije, pređe 45% BDP, Vlada je dužna da Narodnoj skupštini, zajedno sa budžetom za narednu godinu, podnese i program za smanjenje duga u odnosu na BDP.

(13) Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o Vladinom programu za smanjenja duga, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

(14) Vlada je obavezna da predlog zakona kojim se uređuje pitanje restitucije uskladi sa principima fiskalne odgovornosti.

(15) Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o tome da li su odredbe koje se odnose na obeštećenje starih vlasnika u novcu ili preko emisije državnih hartija od vrednosti u skladu sa principima fiskalne odgovornosti, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

(16) Posebna fiskalna pravila obezbeđuju da se smanjenje fiskalnog deficita u odnosu na BDP, najvećim delom ostvari preko smanjenja tekućih javnih rashoda.

(17) Cilj posebnih fiskalnih pravila je i da se promeni struktura javne potrošnje u pravcu smanjenja tekućih rashoda i povećanja javnih investicija.

(18) Pojedinačne plate i penzije u decembru 2010. godine povećaće se za 2%.

(19) U aprilu 2011. godine, plate i penzije uskladiće se stopom rasta potrošačkih cena u prethodna tri meseca.

(20) U oktobru 2011. godine, plate i penzije uskladiće se zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i polovine stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini, ukoliko je taj rast pozitivan.

(21) U aprilu 2012. godine, plate i penzije uskladiće se zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i polovine stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini, ukoliko je taj rast pozitivan.

(22) U oktobru 2012. godine, plate i penzije povećaće se za 2%.

(23) U aprilu 2013. godine, plate i penzije povećaće se za 2%.

(24) U oktobru 2013. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

(25) U aprilu 2014. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

(26) U oktobru 2014. godine plate i penzije povećaće se za 1%.

(27) U slučaju da se do 1. jula 2014. godine ne donese propis kojim će se urediti ujednačavanje nivoa plata, odnosno zarada zaposlenih u javnom sektoru, neće se vršiti usklađivanje plata i penzija u skladu sa stavom 26. ovog člana.

(28) Principi odgovornog fiskalnog upravljanja nalažu svođenje rashoda za plate i penzije na održiv nivo, tako da će se težiti tome da učešće plata opšteg nivoa države u BDP bude do 7%, odnosno učešće penzija u BDP do 11%.

(29) Povećanje plata i penzija može se vršiti samo u godini u kojoj se na osnovu odgovarajućih planskih dokumenata nadležnih organa očekuje, odnosno procenjuje da će učešće plata opšteg nivoa države u BDP da bude do 7%, odnosno učešće penzija u BDP do 11%, i to najviše dva puta godišnje, ali tako da očekivano učešće plata opšteg nivoa države, odnosno penzija u BDP nakon usklađivanja ne bude iznad navedenih procenata.

(30) Od aprila se plate, odnosno penzije mogu povećati maksimalno do zbira stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i dela stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini iznad 3%, a od oktobra se mogu povećati maksimalno do stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci.

(31) Ukoliko su ispunjeni uslovi za usklađivanje plata, odnosno penzija iz st. 28. i 29. ovog člana, o povećanju plata, odnosno penzija, kao i o procentu tog povećanja odlučuje Vlada, na predlog Ministarstva.

(32) Odredbe st. 28-31. ovog člana primenjuju se nakon 2014. godine.

(33) Usklađivanje plata i penzija primenjuje se na obračun i isplatu plata za navedeni mesec.

(34) Korisnici javnih sredstava ne mogu zasnivati radni odnos sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta do 31. decembra ~~2015.~~ **2016.** godine.

(35) Izuzetno od stava 34. ovog člana, radni odnos sa novim licima može se zasnovati uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

(36) Ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih.

(37) Izuzetno od stava 36. ovog člana, broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih, uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

(38) Aktom Vlade bliže će se urediti postupak za pribavljanje saglasnosti iz st. 35. i 37. ovog člana.

(39) Prilikom izračunavanja deficita konsolidovane opšte države za 2011. godinu, rashodi i izdaci ne uključuju deo ukupnih javnih investicija koji je veći od 4% BDP, a u periodu od 2012. do 2015. godine deo javnih investicija koji je veći od 5% BDP.

(40) Deo javnih investicija iznad najviših nivoa, za koji je dozvoljeno povećati deficit konsolidovane opšte države u skladu sa opštim fiskalnim pravilom, ne sme da bude veći od 2% BDP.

(41) Fiskalni savet će u saradnji sa Državnom revizorskom institucijom dati mišljenje o tome da li je obuhvat javnih investicija u skladu sa računovodstvenim standardima.

(42) Primena posebnih fiskalnih pravila ne može da ugrozi opšta fiskalna pravila utvrđena u skladu sa ovim zakonom.

(43) IZUZETNO OD ST. 29-31. OVOG ČLANA, U 2016. GODINI PENZIJE SE MOGU POVEĆATI ZA 1,25%, KAO I PLATE ZAPOSLENIH U:

- MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH POSLOVA I MINISTARSTVU ODBRANE ZA 2%;

- USTANOVAMA OSNOVNOG I SREDNJEG OBRAZOVANJA I UČENIČKOG STANDARDA ZA 4%;

- USTANOVAMA VISOKOG I VIŠEG OBRAZOVANJA I STUDENTSKOG STANDARDA ZA 2%;

- PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA ZA 4%;

- USTANOVAMA SOCIJALNE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ZA 3%.

Priprema budžeta i finansijskih planova

Član 28.

(1) Budžet se sastoji iz opšteg dela i posebnog dela.

(2) Opšti deo budžeta obuhvata:

1) račun prihoda i rashoda i neto nabavku nefinansijske imovine (razlika prodaje i nabavke nefinansijske imovine); budžetski suficit, odnosno deficit;

2) ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit;

3) račun finansiranja, odnosno predlog za korišćenje suficita, a u slučaju deficita - izvore za njegovo finansiranje iskazane i kvantifikovane pojedinačno po vrstama izvora;

4) pregled očekivanih sredstava iz finansijske pomoći Evropske unije;

5) procenu neophodnih finansijskih sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije;

6) procenu ukupnog novog zaduženja, odnosno razduženja Republike Srbije u toku budžetske godine;

7) procenu ukupnog iznosa novih garancija Republike Srbije tokom budžetske godine;

8) pregled planiranih kapitalnih izdataka budžetskih korisnika za tekuću i naredne dve budžetske godine;

9) stalnu i tekuću budžetsku rezervu.

(3) Posebni deo budžeta iskazuje finansijske planove direktnih korisnika budžetskih sredstava, prema principu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

(4) Finansijski planovi iz stava 3. ovog člana uključuju rashode i izdatke direktnog korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa ekonomskom, funkcionalnom i klasifikacijom prema izvorima finansiranja, definisanim u članu 29. ovog zakona.

(5) Posebni deo budžeta može biti iskazan po programskoj klasifikaciji kojom se prikazuju ciljevi, očekivani rezultati, aktivnosti i sredstva potrebna za ostvarivanje navedenih ciljeva.

(6) PRILIKOM PRIPREME PROGRAMSKOG MODELA BUDŽETA DEFINIŠU SE RODNI INDIKATORI UČINKA, ISHODA I REZULTATA, KOJIMA SE PRIKAZUJU PLANIRANI OČEKIVANI DOPRINOS PROGRAMA, PROGRAMSKE AKTIVNOSTI ILI PROJEKTA OSTVARIVANJU RODNE RAVNOPRAVNOSTI.

(7) Finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje sastoji se od opšteg i posebnog dela, utvrđen na način koji propisuje ministar.

(8) Izuzetno od stava 3. ovog člana, poseban deo budžeta Republike Srbije koji se odnosi na rashode i izdatke Bezbednosno-informativne agencije i njenih indirektnih korisnika iskazuje se u ukupnom iznosu, bez navođenja aroprijacija iz finansijskog plana.

Uputstvo za pripremu budžeta Republike Srbije

Član 35.

(1) Po donošenju Fiskalne strategije, Ministarstvo dostavlja direktnim korisnicima sredstava budžeta Republike Srbije uputstvo za izradu srednjoročnih i finansijskih planova za pripremu budžeta Republike Srbije.

(2) Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu predloga finansijskog plana budžetskog korisnika i nacrtu budžeta Republike Srbije;

2) obim sredstava koji može da sadrži predlog finansijskog plana direktnog korisnika sredstava budžeta Republike Srbije za budžetsku godinu, sa projekcijama za naredne dve fiskalne godine, utvrđenim srednjoročnim obimom rashoda iz Fiskalne strategije;

3) smernice za pripremu srednjoročnih planova direktnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije;

4) smernice i zahteve za obrazloženje, srednjoročnu kvantifikaciju i procenu efekata novih politika i investicionih prioriteta;

5) postupak i dinamiku pripreme budžeta Republike Srbije i predloga finansijskih planova direktnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije;

6) način na koji će korisnici u predlogu finansijskog plana iskazati rashode i izdatke;

7) NAČIN NA KOJI ĆE KORISNICI U OBRAZLOŽENJU PREDLOGA FINANSIJSKOG PLANA ISKAZATI RODNU ANALIZU RASHODA I IZDATAKA.

Predlog finansijskog plana direktnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije

Član 37.

(1) Na osnovu uputstva za pripremu nacrtu budžeta Republike i srednjoročnih planova, direktni korisnici budžetskih sredstava izrađuju predlog srednjoročnog i finansijskog plana.

(2) Predlog finansijskog plana iz stava 1. ovog člana obuhvata:

1) rashode i izdatke za trogodišnji period, iskazane po budžetskoj klasifikaciji;

2) detaljno pisano obrazloženje rashoda i izdataka, kao i izvora finansiranja;

3) RODNU ANALIZU RASHODA I IZDATAKA.

(3) Predlog finansijskog plana budžetskog korisnika podnosi se u iznosu jednakom iznosu obima sredstava prve godine srednjoročnog okvira rashoda, definisanog u Fiskalnoj strategiji.

(4) Delovi predloga finansijskog plana iz stava 2. ovog člana sastoje se iz pisanog objašnjenja, koje obuhvata i obrazloženje, srednjoročnu kvantifikaciju i procenu efekata novih politika i investicionih prioriteta, na osnovu Uputstva za pripremu budžeta Republike i srednjoročnih planova korisnika sredstava Republike Srbije i finansijskog zahteva.

Uputstvo za pripremu budžeta lokalne vlasti

Član 40.

(1) Po dobijanju Fiskalne strategije, lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja direktnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti uputstvo za pripremu budžeta lokalne vlasti.

(2) Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

2) opis planirane politike lokalne vlasti;

3) procene prihoda i primanja i rashoda i izdataka budžeta lokalne vlasti za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

4) obim sredstava koji može da sadrži predlog finansijskog plana direktnog korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti za budžetsku godinu, sa projekcijama za naredne dve fiskalne godine;

5) smernice za pripremu srednjoročnih planova direktnih korisnika sredstava budžeta lokalnih vlasti;

6) postupak i dinamiku pripreme budžeta lokalne vlasti i predloga finansijskih planova direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti;

7) NAČIN NA KOJI ĆE SE U OBRAZLOŽENJU ISKAZATI RODNA ANALIZA BUDŽETA LOKALNE VLASTI.

Odgovornost za preuzete obaveze

Član 54.

(1) Obaveze koje preuzimaju direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje moraju odgovarati aproprijaciji koja im je odobrena za tu namenu u toj budžetskoj godini.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz stava 1. ovog člana mogu preuzeti obaveze po ugovoru koji se odnosi na kapitalne izdatke i zahteva plaćanje u više godina, na osnovu predloga ministarstva nadležnog za poslove finansija, odnosno organa nadležnog za poslove finansija, uz saglasnost Vlade, nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, odnosno upravnog odbora organizacije za obavezno socijalno osiguranje za obaveze koje se finansiraju iz sredstava obaveznog socijalnog osiguranja.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana korisnici mogu preuzeti obaveze po ugovoru samo za kapitalne projekte u skladu sa predviđenim sredstvima iz pregleda planiranih kapitalnih izdataka budžetskih korisnika za tekuću i naredne dve budžetske godine u opštem delu budžeta za tekuću godinu, odnosno finansijskom planu organizacije za

obavezno socijalno osiguranje, uključujući i potrebna sredstva do završetka kapitalnih projekata, odnosno nakon tri fiskalne godine.

(4) Korisnici su obavezni da, pre pokretanja postupka javne nabavke za preuzimanje obaveza po ugovoru za kapitalne projekte iz stava 3. ovog člana, pribave saglasnost nadležnog organa iz stava 2. ovog člana.

(5) Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na obaveze povezane sa zaduživanjem države i sa upravljanjem javnim dugom, kao i na obaveze po osnovu međunarodnih sporazuma.

(6) Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz tog stava mogu preuzeti obaveze po ugovorima koji, zbog prirode rashoda, zahtevaju plaćanje u više godina, pod uslovom da pre pokretanja postupka javne nabavke imaju obezbeđen deo sredstava za obaveze koje dospevaju u toj budžetskoj godini, kao i da pribave pisanu saglasnost Ministarstva, lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, odnosno upravnog odbora organizacije za obavezno socijalno osiguranje za obaveze koje će dospevati i biti uključene u finansijski plan za naredne dve godine.

(7) Vlada će, na predlog Ministarstva, bliže urediti kriterijume za utvrđivanje prirode rashoda i uslove i način pribavljanja saglasnosti iz stava 6. ovog člana.

(8) OGRANIČENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE PRIMENJUJE SE NA PREUZIMANJE OBAVEZA RADI PODSTICANJA INVESTICIJA U PRIVREDI U SKLADU SA ZAKONOM KOJI UREĐUJE ULAGANJA I ZAKONOM KOJI UREĐUJE OPŠTE USLOVE I POSTUPAK KONTROLE DRŽAVNE POMOĆI, U OKVIRU OBIMA SREDSTVA ISKAZANOG ZA TEKUĆU I NAREDNE DVE BUDŽETSKE GODINE U OPŠTEM DELU BUDŽETA ZA TEKUĆU GODINU, UKLJUČUJUĆI I POTREBNA SREDSTVA NAKON TRI FISKALNE GODINE.

(9) NA ZAKLJUČIVANJE UGOVORA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA SAGLASNOST DAJE VLADA, NA PREDLOG MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE PRIVREDE.

(10) Obaveze preuzete u skladu sa odobrenim apropijacijama, a neizvršene u toku godine, prenose se i imaju status preuzetih obaveza i u narednoj budžetskoj godini izvršavaju se na teret odobrenih apropijacija za tu budžetsku godinu.

(11) Preuzete obaveze i sve finansijske obaveze iz ~~st. 4-8.~~ **ST. 1-10.** ovog člana moraju biti izvršene isključivo na principu gotovinske osnove sa konsolidovanog računa trezora, osim ako je zakonom, odnosno aktom Vlade predviđen drugačiji metod.

Ocena kapitalnih projekata

Član 54a

(1) U postupku predlaganja srednjoročnih prioriteta javnih investicija, odnosno u postupku pripreme budžeta lokalne vlasti, budžetski korisnici su obavezni da, u rokovima predviđenim budžetskim kalendarom, Ministarstvu, odnosno lokalnom organu uprave nadležnom za finansije, dostave predloge kapitalnih projekata nakon sprovedene ocene kapitalnih projekata.

(2) Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje na organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

(3) Vlada će, na predlog Ministarstva, bliže urediti sadržinu, način pripreme i ocene, **KAO I PRAĆENJE SPROVOĐENJA I IZVEŠTAVANJE O REALIZACIJI** kapitalnih projekata.

Promene u apropijacijama u toku godine

Član 61.

(1) U slučaju da se u toku godine obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog, odnosno njegovog indirektnog korisnika budžetskih sredstava promeni, iznos aproprijacija izdvojenih za aktivnosti tog korisnika povećaće se, odnosno smanjiti.

(2) Ako se obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog, odnosno njegovog indirektnog korisnika budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana povećća, sredstva će se obezbediti iz tekuće budžetske rezerve.

(3) U slučaju osnivanja novog direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava, sredstva za njegovo poslovanje ili ovlašćenja obezbeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

(4) Ako korisnik budžetskih sredstava prestane da postoji, a njegovi zadaci nisu preneti na drugog korisnika budžetskih sredstava, neiskorišćena sredstva se prenose u tekuću budžetsku rezervu i mogu se koristiti za namene za koje je predviđeno korišćenje sredstava stalne budžetske rezerve.

(5) Ako se u toku godine od jednog direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava obrazuje više direktnih, odnosno indirektnih korisnika, neiskorišćena sredstva raspoređena tom korisniku prenose se u tekuću budžetsku rezervu i raspoređuju novoobrazovanim direktnim, odnosno indirektnim korisnicima budžetskih sredstava.

(6) Odluku o promeni u aproprijacijama iz st. 1-5. ovog člana i o korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve donosi Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

(7) Direktni korisnik budžetskih sredstava, uz odobrenje ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može izvršiti preusmeravanje aproprijacije odobrene na ime određenog rashoda i izdatka koji se finansira iz opštih prihoda budžeta u iznosu do 5% ^[3] vrednosti aproprijacije za rashod i izdatak čiji se iznos umanjuje.

(8) Preusmeravanje aproprijacija iz stava 7. odnose se na aproprijacije iz prihoda iz budžeta, dok se iz ostalih izvora mogu menjati bez ograničenja, s tim što korisnik budžetskih sredstava, koji ostvari prihode i primanja čiji iznosi nisu mogli biti poznati u postupku donošenja budžeta, podnosi zahtev organu uprave nadležnom za finansije za otvaranje, odnosno povećanje odgovarajuće aproprijacije za izvršavanje rashoda i izdataka iz svih izvora finansiranja, osim iz izvora 01 - Prihodi iz budžeta.

(9) U slučaju da se u toku godine izvrši povećanje, odnosno smanjenje aproprijacije **PUTEM PREUSMERAVANJA**, ta aproprijacija se naknadnom promenom ne može smanjiti, odnosno povećati.

(10) U slučaju rebalansa budžeta, za iznos izvršene promene aproprijacije **PUTEM PREUSMERAVANJA** do rebalansa umanjuje se ukupan iznos moguće promene vrednosti aproprijacije, utvrđen primenom procenta iz stava 7. ovog člana.

(11) Organizacija za obavezno socijalno osiguranje, na osnovu odluke direktora organizacije za obavezno socijalno osiguranje, može vršiti preusmeravanje aproprijacija odobrenih na ime određenog rashoda i izdatka u iznosu od 5% vrednosti aproprijacije za rashod i izdatak čiji se iznos umanjuje, a izuzetno i preko 5% za troškove zdravstvene zaštite.

(12) Aproprijacije se ne mogu prenositi između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

(13) Ako u toku godine dođe do promene okolnosti koja ne ugrožava utvrđene prioritete unutar budžeta, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, donosi odluku da se iznos aproprijacije koji nije moguće iskoristiti, prenese u tekuću budžetsku rezervu i može se koristiti za namene koje nisu predviđene budžetom ili za namene za koje nisu predviđena sredstva u dovoljnom obimu.

(14) ~~Ukupan iznos preusmeravanja iz stava 13. ovog člana ne može biti veći od iznosa razlike između budžetom odobrenih sredstava tekuće budžetske rezerve i polovine~~

~~maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom.~~ **UKUPAN IZNOS PREUSMERAVANJA IZ STAVA 13. OVOG ČLANA ZAKONA, POČEV OD BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE ZA 2015. GODINU, NE MOŽE BITI VEĆI OD IZNOSA RAZLIKE IZMEĐU MAKSIMALNO MOGUĆEG IZNOSA SREDSTAVA TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE UTVRĐENOG OVIM ZAKONOM I BUDŽETOM ODOBRENIH SREDSTAVA TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE.**

(15) U obračun maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom na godišnjem nivou ne uključuje se iznos sredstava nastao kao posledica primene stava 1, u delu koji se odnosi na prenos ovlašćenja, i st. 4. i 5. ovog člana.

Finansiranje budžetskog fonda i obaveze koje proističu iz budžetskog fonda

Član 65.

Budžetski fond se finansira iz:

- 1) aproprijacija obezbeđenih u okviru budžeta za tekuću godinu;
- 2) ~~namenskih prihoda budžeta~~ **DONACIJA**;
- 3) drugih javnih prihoda.

Tekuća budžetska rezerva

Član 69.

(1) U okviru budžeta deo planiranih prihoda ne raspoređuje se unapred, već se zadržava na ime tekuće budžetske rezerve.

(2) Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za neplanirane svrhe za koje nisu utvrđene aproprijacije ili za svrhe za koje se u toku godine pokaže da aproprijacije nisu bile dovoljne.

(3) Tekuća budžetska rezerva opredeljuje se najviše ~~do 2%~~ **DO 2,5%** ukupnih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za budžetsku godinu.

(4) Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, donosi na predlog ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, rešenje o upotrebi tekuće budžetske rezerve.

(5) Sredstva tekuće budžetske rezerve raspoređuju se na direktne korisnike budžetskih sredstava tokom fiskalne godine.

(6) Izuzetno od odredaba st. 1-5. ovog člana, sredstva tekuće rezerve budžeta Republike Srbije mogu se koristiti i za izvršavanje obaveza budžeta lokalne vlasti usled smanjenog obima prihoda budžeta lokalne vlasti.

Dužnosti i odgovornosti trezora Republike Srbije

Član 93.

Uprava za trezor obavlja sledeće poslove:

- 1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

- projekcije priliva i odliva sredstava budžeta Republike Srbije u toku budžetske godine na kvartalnom, mesečnom i dnevnom nivou;

- definisanje limita plaćanja;

- projektovanje potrebnih iznosa novčanih sredstava na kvartalnom i mesečnom nivou radi finansiranja deficita i otplate dospelih dugova i planiranje održanja adekvatnog nivoa likvidnosti tokom budžetske godine;

2) upravljanje finansijskim sredstvima Republike Srbije, koje obuhvata:

- upravljanje likvidnošću putem upravljanja novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije i deviznim sredstvima Republike Srbije;

- izvršenje budžeta i pripremu periodičnih izveštaja o izvršavanju budžeta;

- plasiranje slobodnih novčanih sredstava;

- smanjenje izloženosti finansijskim rizicima kroz upotrebu finansijskih derivata;

- razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;

- upravljanje ostalim finansijskim sredstvima (akcijama, obveznicama, potraživanjima itd.) i finansijskim derivatima;

3) procena i upravljanje finansijskim rizicima vezanim za operacije upravljanja likvidnošću budžeta, i to:

- kreiranje modela za merenje i upravljanje finansijskim rizicima;

- pripremu periodičnih izveštaja o uticaju finansijskih rizika na likvidnost budžeta Republike Srbije;

4) analiza finansijskih tržišta;

5) kontrola rashoda i izdataka, koja obuhvata odobravanje plaćanja do visine utvrđenih aproprijacija;

6) izveštavanje o izvršenju programskog dela budžeta;

7) budžetsko računovodstvo i izveštavanje, koje obuhvata:

- računovodstvene poslove za evidentiranje plaćanja i primanja, vođenje dnevnika, glavne knjige za sve prihode i primanja i rashode i izdatke po korisnicima budžetskih sredstava i međunarodne donacije i druge vidove pomoći;

- finansijsko izveštavanje;

- pripremu akata kojima se reguliše računovodstvena metodologija, uključujući sistem budžetskih klasifikacija, pravila budžetskog računovodstva i izradu zahteva u pogledu internog i eksternog izveštavanja;

8) uspostavlja, razvija i održava informacioni sistem Uprave za trezor, uključujući sistem za upravljanje javnim finansijama Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, kao i prateće podsisteme, registre, projekte i ostala rešenja informacione tehnologije, koja proizlaze iz nadležnosti Uprave za trezor i drugih poslova poverenih Upravi za trezor i upravlja tim sistemom;

9) poslovi u vezi javnih plaćanja koji obuhvataju vođenje evidencija i obavljanje poslova u okviru sistema konsolidovanog računa trezora, i to:

- vođenje spiska korisnika javnih sredstava i vođenje evidencije svih korisnika javnih sredstava koji su uključeni i koji nisu uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, vođenje evidencije pravnih lica korisnika budžetskih sredstava i vođenje drugih evidencija utvrđenih posebnim propisima;

- otvaranje i vođenje evidencija o računima za uplatu javnih prihoda;

- raspoređivanje uplaćenih javnih prihoda na odgovarajuće podračune različitih nivoa vlasti, u skladu sa zakonom;

- otvaranje i vođenje podračuna korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora i korisnika javnih sredstava koji nisu uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, kao i ostalih pravnih subjekata koji ne pripadaju javnom sektoru;
- vođenje deviznih računa korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, kao i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- vođenje drugih računa, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- izveštavanje dnevno, nedeljno i mesečno na osnovu podataka iz evidencija Uprave za trezor;
- prijem, kontrola i obrada naloga za plaćanja korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- kontrola izvršenja aprijacija primenom sistema izvršenja budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti;
- izdavanje naloga za plaćanja na teret podračuna korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, na osnovu zakona i dobijenih ovlašćenja, ispravke grešaka i naplata usluga;
- izvršenje prinudne naplate sa računa korisnika budžetskih sredstava;
- obavljanje gotovinskih isplata korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- prijem gotovinskih uplata fizičkih lica na ime izmirivanja obaveza po osnovu javnih prihoda i obaveza prema korisnicima javnih sredstava;
- povraćaj više ili pogrešno naplaćenih budžetskih prihoda;
- unutrašnja kontrola obavljanja platnog prometa u okviru sistema konsolidovanog računa trezora;
- vođenje fiskalne statistike za javna finansijska sredstva, na osnovu podataka koje dostavljaju korisnici javnih sredstava, u skladu sa propisom koji donosi ministar;
- praćenje likvidnosti korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora i davanje podataka o tome, saglasno važećim propisima;

10) prima obaveštenje od lokalnog organa uprave nadležnog za finansije o izvršenom investiranju sredstava na domaćem finansijskom tržištu novca;

11) prima obaveštenja od korisnika budžetskih sredstava o nameri preuzimanja obaveza, o preuzimanju obaveza i predviđenim uslovima i rokovima plaćanja, kao i o svakoj promeni koja se tiče iznosa, rokova i uslova plaćanja;

12) ~~vrši nadzor nad rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, čiji se računi vode u konsolidovanom računu trezora i privrednih subjekata, u komercijalnim transakcijama u kojima su ti korisnici dužnici;~~ **PRIKUPLJA PODATKE O PREUZETIM NOVČANIM OBAVEZAMA OD SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA, U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU ROKOVI IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA, KOJE ONI DOSTAVLJAJU KROZ INFORMACIONI SISTEM UPRAVE ZA TREZOR I NA OSNOVU TIH PODATAKA, MINISTARSTVU - ODELJENJU ZA BUDŽETSKU INSPEKCIJU, RADI VRŠENJA NADZORA, DOSTAVLJA IZVEŠTAJE SA PODACIMA O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA ČIJI SE RAČUNI VODE U PRIPADAJUĆEM KONSOLIDOVANOM RAČUNU TREZORA I OBEZBEĐUJE PREUZIMANJE PODATAKA O NEIZMIRENIM**

OBAVEZAMA JAVNIH PREDUZEĆA IZ INFORMACIONOG SISTEMA UPRAVE ZA TREZOR;

13) brisana („Službeni glasnik RS”, broj 68/15)

14) vrši centralizovani obračun primanja zaposlenih, izabranih, postavljenih i angažovanih lica kod korisnika javnih sredstava budžeta Republike Srbije, koji obuhvata:

- obračun zarada, odnosno plata, uvećanja zarada, odnosno dodataka na platu, naknada, kao i drugih primanja;

- održavanje i čuvanje baze podataka o zaposlenima, izabranim, postavljenim i angažovanim licima, koji se odnose na njihova primanja;

15) obavlja druge poslove iz nadležnosti Ministarstva, koje odredi ministar.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br.73/10, 93/12 i 142/14)

Član 43.

Odredbe člana 2. stav 1, stav 3, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (nove tač. 25i) i 25k)), st. 5. i 7, člana 4, člana 15, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (novi čl. 27v, 27g, 27d, 27đ i 27i) i čl. 16, 17, 18, 28, 40. i 41. ovog zakona, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Odredbe člana 29. ovog zakona primenjivaće se počev od podnošenja završnog računa budžeta Republike Srbije, završnog računa budžeta lokalne vlasti i završnog računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje ~~za 2015. godinu~~ **ZA 2016. GODINU.**

Odredbe ovog zakona kojima se utvrđuje nadležnost Fiskalnog saveta, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, pripremu budžeta i završnog računa budžeta, kao i na pripremu i dostavljanje mišljenja, analiza, procena i drugih akata nadležnim organima, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Podzakonski akt iz člana 30. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, podzakonski akti iz čl. 4, 5, 32, 33. i 34. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a podzakonski akt iz člana 29. ovog zakona doneće se do 31. decembra 2011. godine.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 93/12, 62/13 i 63/13 - ispravka)

Član 47.

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje pripadnost sopstvenih prihoda korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, odredbe zakona kojima se uređuje korišćenje i raspodela sopstvenih prihoda koje ostvare ustanove osnovane od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja, uključujući i zavode za izvršenje krivičnih sankcija, kao i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, prestaju da važe ~~1. januara 2015. godine, ukoliko~~ **KAD** se za to stvore tehnički uslovi.

(3) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, prihodi po osnovu naplate sudskih taksi, kao i prihodi koje svojom delatnošću ostvare visokoobrazovne i naučne ustanove i ustanove kulture čiji su osnivači Republika Srbija i organi lokalne vlasti,, zadržavaju karakter sopstvenih prihoda i koriste se za namene utvrđene posebnim zakonom.

(4) Prihodi koje ostvare organizacione jedinice Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, koje se bave delatnošću istraživanja, edukacije, razvoja, modernizacije, remonta, proizvodnje i prometa, ispitivanja, kontrole kvaliteta i kodifikacije naoružanja i vojne opreme, kao i metrološkom delatnošću, zadržavaju karakter sopstvenih prihoda, s tim što u 2013. godini predstavljaju opšti prihod budžeta Republike Srbije.

(5) Ministar bliže uređuje način izveštavanja o uplati i korišćenju sopstvenih prihoda korisnika iz st. 2, 3. i 4. ovog člana.

SAMOSTALNE ODREDBE ZAKONA

ČLAN 16.

ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SE ODNOSE NA RODNO ODGOVORNO BUDŽETIRANJE PRIMENJIVAĆE SE POSTUPNIM UVOĐENJEM ZA POJEDINE KORISNIKE BUDŽETSKIH SREDSTAVA, A U CELINI DO DONOŠENJA BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE I BUDŽETA LOKALNIH VLASTI ZA 2020. GODINU.

ČLAN 17.

JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE SU DUŽNE DA U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA USKLADE ODLUKE O BUDŽETU SA ČLANOM 1. STAV 1. OVOG ZAKONA.

ČLAN 18.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Ovlašćeni predlagač: Vlada

Obrađivač propisa: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane ("Službeni glasnik RS", broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane ("Službeni glasnik RS", broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Ne postoje relevantne odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili

spvođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Nije preveden

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/